ការអប់រំពិសេស៖ តើនរណាជា “ឪពុកម្តាយ” នៅក្រោម (ច្បាប់ស្តីពីការអប់រំបុគ្គលពិការ) (IDEA)?

IDEA គឺជាច្បាប់សហព័ន្ធដែលផ្តោតលើសិស្សដែលទទួលសេវាកម្មអប់រំពិសេស ពោលគឺសិស្សដែលមាន Individualized Education Program (កម្មវិធីអប់រំបុគ្គល, IEP)។ ច្បាប់នេះរួមបញ្ចូលទាំងនិយមន័យជាក់លាក់មួយអំពីនរណាជា “ឪពុកម្តាយ” (អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ) នៅក្រោមច្បាប់ IDEA សម្រាប់គោលបំណងអប់រំពិសេស។

គោលបំណងនៃការណែនាំនេះគឺដើម្បីជួយបុគ្គលិកសង្គមកិច្ចរបស់ DCYF និងឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមក្នុងការធ្វើការជាមួយមណ្ឌលសិក្សាធិការដែលផ្តល់សេវាកម្មអប់រំពិសេសដល់សិស្សនៅក្នុងការចិញ្ចឹមថែទាំ។

“ឪពុកម្តាយ” (អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ) នៅក្រោមច្បាប់ IDEA ជាទូទៅត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុកម្តាយបង្កើត ឬឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម បើទោះបីជាកុមារមិនរស់នៅជាមួយឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេក៏ដោយ។ ជាឧទាហរណ៍ នៅពេលដែលយុវជនម្នាក់នៅក្នុងការថែទាំក្រៅផ្ទះកំពុងរស់នៅជាមួយឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម ឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេរក្សាសិទ្ធិ និងទំនួលខុសត្រូវផ្លូវច្បាប់ ដែលរួមមានការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ។ ប្រសិនបើឪពុកម្តាយមិនអាច ឬមិនមានបំណងធ្វើជា “ឪពុកម្តាយ” (អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ) នៅក្រោមច្បាប់ IDEA ទេ នោះឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម ដែលជាអាណាព្យាបាលត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ ឬបុគ្គលដែលកុមាររស់នៅជាមួយដែលកំពុងធ្វើការជំនួសឪពុកម្តាយបង្កើត ឬឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមអាចបំពេញតួនាទីនេះបាន។

កុមារគ្រប់រូបដែលមានពិការភាព ឬសង្ស័យថាមានពិការភាពត្រូវតែមាន “ឪពុកម្តាយ” ដែលមានការអនុញ្ញាតស្របច្បាប់ (អ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ) នៅក្រោមច្បាប់ IDEA ដែលអាចធ្វើការជំនួសពួកគេបាន។

គឺ “ឪពុកម្តាយ” (អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ) នៅក្រោមច្បាប់ IDEA ដែល៖

- ទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីកិច្ចប្រជុំ IEP និងការផ្លាស់ប្តូរដែលបានស្នើឡើងពីសាលា
- ត្រូវបានផ្តល់ឱកាសឱ្យចូលរួមក្នុងការប្រជុំ និងធ្វើការសម្រេចចិត្តអំពីអ្វីដែលល្អបំផុតសម្រាប់ការអប់រំ និងសេវាកម្មរបស់កុមារ
- អាចប្រើជម្រើសដោះស្រាយវិវាទការអប់រំពិសេសដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា

តើអ្នកណាអាចក្លាយជា “ឪពុកម្តាយ” (អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ) នៅក្រោមច្បាប់ IDEA សម្រាប់ការអប់រំពិសេស?

ឪពុកម្តាយ (បង្កើត) ប្រសិនបើតុលាការមិនបានរឹតបន្តឹងសិទ្ធិរបស់ពួកគេ

- ឪពុកម្តាយរក្សាសិទ្ធិធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ នៅពេលដែលកុមារត្រូវបានដកចេញពីសិទ្ធិចិញ្ចឹមបីបាច់របស់ពួកគេ លុះត្រាតែតុលាការបានរឹតបន្តឹងលើសិទ្ធិទាំងនោះ។
- ទោះបីយ៉ាងណាឪពុកម្តាយគប្បីនៅតែជាអ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំសម្រាប់ការអប់រំពិសេស (លុះត្រាតែសិទ្ធិរបស់ពួកគេត្រូវបានរឹតបន្តឹងដោយតុលាការ) ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមអាចធ្វើការសម្រេចចិត្តប្រចាំថ្ងៃដើម្បីគាំទ្រដល់ភាពប្រក្រតីបាន។

ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម ប្រសិនបើឪពុកម្តាយបង្កើតមិនអាច/មិនមានឆន្ទះ

- ឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមក៏អាចដើរតួជា “ឪពុកម្តាយ” នៅក្រោមច្បាប់ IDEA បានផងដែរ ប្រសិនបើ៖
  - គ្រួសារបង្កើតមិនអាចទាក់ទងបាន មិនឆ្លើយតបនឹងសំណើសុំជួប ឬបានចង្អុលបង្ហាញថាពួកគេមិនចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការចូលរួម (ចំណាំ៖ ឪពុកម្តាយបង្កើត ឬឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមអាចមិនទំនេរ ដោយសារតែកាលវិភាគគឺមិនដូចគ្នាទៅនឹងមិនអាចទាក់ទងបាន មិនឆ្លើយតប ឬមិនចង់ចូលរួម)
  - តុលាការបានបញ្ចប់សិទ្ធិរបស់ឪពុកម្តាយ ឬ
  - ឪពុកម្តាយបង្កើត ឬឪពុកម្តាយចិញ្ចឹមបានស្លាប់។

តុលាការបានតែងតាំងអ្នកទំនាក់ទំនងផ្នែកអប់រំ

- ក្រសួងត្រូវតែកំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកទំនាក់ទំនងផ្នែកអប់រំសម្រាប់យុវជននៅថ្នាក់ទីប្រាំមួយដល់ទីដប់ពីរដែលជាកម្មវត្ថុនៃដំណើរការអ្នកក្នុងបន្ទុក និងអ្នកដែលបំពេញតាមតម្រូវការមួយដូចខាងក្រោម៖
  - សិទ្ធិឪពុកម្ដាយទាំងអស់ត្រូវបានបញ្ចប់
  - ឪពុកម្ដាយមិនទំនេរ ដោយសារតែជាប់ឃុំឃាំង ឬមានដែនកំណត់ផ្សេងទៀត
  - តុលាការបានរឹតបន្តឹងលើទំនាក់ទំនងរវាងយុវជន និងឪពុកម្ដាយ និង
  - យុវជនត្រូវបានដាក់ក្នុងកន្លែងស្ដារនីតិសម្បទាខាងអាកប្បកិរិយា ហើយតុលាការបានកំណត់សិទ្ធិអប់រំរបស់ឪពុកម្ដាយ។
- អ្នកទំនាក់ទំនងផ្នែកអប់រំដែលត្រូវបានតែងតាំងដោយតុលាការដូចបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា RCW 13.34.045 **(https://app.leg.wa.gov/RCW/default.aspx?cite=13.34.045)**។

ឪពុកម្ដាយជំនួសដែលតែងតាំងដោយមណ្ឌលសិក្សាធិការ

- នៅក្រោមច្បាប់ IDEA គ្រប់មណ្ឌលសិក្សាធិការទាំងអស់មានកាតព្វកិច្ចដើម្បីធានាថាឪពុកម្ដាយជំនួសត្រូវបានតែងតាំងសម្រាប់សិស្សដែលមានសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំពិសេស នៅពេលដែលគ្មាន "ឪពុកម្ដាយ" (អ្នកធ្វើសេចក្ដីសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ) អាចត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណសម្រាប់សិស្ស។
- លុះត្រាតែគ្មានបុគ្គលណាម្នាក់មានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ជា "ឪពុកម្ដាយ" (អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ) នៅក្រោមច្បាប់ IDEA នោះមណ្ឌលសិក្សាធិការនឹងត្រូវបានតម្រូវឱ្យជ្រើសរើសឪពុកម្ដាយជំនួស។ វិធានសម្រាប់ការតែងតាំងឪពុកម្ដាយជំនួសគឺនៅក្នុងមាត្រា WAC 392-172A-05130 **(https://app.leg.wa.gov/WAC/default.aspx?cite=392-172A-05130)**។ ដើម្បីឱ្យរឿងនេះកើតឡើង៖ គ្មានឪពុកម្ដាយអាចត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណបានទេ ឬសិទ្ធិ ឪពុកម្ដាយត្រូវបានបញ្ចប់ ហើយតុលាការមិនបានតែងតាំងអ្នកទំនាក់ទំនងផ្នែកអប់រំទេ។
- មណ្ឌលសិក្សាធិការនីមួយៗទំនងជាមានផ្នែកនៃគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីអប់រំពិសេសលេខ 2161 របស់ពួកគេលើដំណើរការនេះ។ ការិយាល័យអប់រំពិសេស OSPI មានធនធាននៅលើគេហទំព័ររបស់ពួកគេ ដើម្បីគាំទ្រដល់មណ្ឌលសិក្សាធិការរួមមាន៖
  - ការតែងតាំង ការបណ្ដុះបណ្ដាល និងតួនាទីរបស់ឪពុកម្ដាយជំនួស **(https://ospi.k12.wa.us/sites/default/files/2022-12/surrogateparent.pdf)**
  - តួនាទីរបស់ឪពុកម្ដាយជំនួស - គំរូសម្រាប់មណ្ឌលសិក្សាធិការ **(https://ospi.k12.wa.us/sites/default/files/2022-12/rolesurrogateparent.docx)**

យុវជនអាយុពី 18 ដល់ 22 ឆ្នាំ

- ច្បាប់អប់រំពិសេសផ្ដល់នូវការផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់ដោយ "ឪពុកម្ដាយ" ដល់សិស្សនៅអាយុ 18 ឆ្នាំយោងតាមមាត្រា WAC 392-172A-05135. **(https://app.leg.wa.gov/WAC/default.aspx?cite=392-172A&full=true#392-172A-05135)**
- មានបទប្បញ្ញត្តិ និងជម្រើសសម្រាប់ការចូលរួមជាបន្តបន្ទាប់របស់ឪពុកម្ដាយ សូម្បីតែបន្ទាប់ពីយុវជនមានអាយុ 18 ឆ្នាំហើយក៏ដោយ (ឧ. លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិអាណាព្យាបាល។ល។)។

តើអ្នកណាមិនអាចក្លាយជា "ឪពុកម្ដាយ" (អ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំ) នៅក្រោមច្បាប់ IDEA បាន?

បុគ្គលដែលអាចមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ឬទំនាស់ផលប្រយោជន៍ផ្នែកវិជ្ជាជីវៈ**មិនត្រូវ**ធ្វើជាអ្នកធ្វើសេចក្ដីសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំឡើយ រួមទាំង៖

- បុគ្គលិកសង្គមកិច្ចរបស់ DCYF/បុគ្គលិក
- បុគ្គលិកផ្ទះជាក្រុម ឬ
- OSPI ឬបុគ្គលិកមណ្ឌលសិក្សាធិការ

មានសំណួរដែរទេ?

ចំពោះសំណួរអំពីច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិស្ដីពីការអប់រំពិសេស សូមទាក់ទងការិយាល័យអប់រំពិសេស OSPI តាមរយៈគេហទំព័រ៖ **speced@k12.wa.us** ឬលេខទូរសព្ទ 1-360-725-6075

ចំពោះសំណួរអំពីការកំណត់ថាអ្នកណាជា "ឪពុកម្ដាយ" ឬអ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកអប់រំសម្រាប់សិស្សក្នុងការចិញ្ចឹមថែទាំ សូមទាក់ទងក្រុមអប់រំ DCYF តាមរយៈអ៊ីមែល៖ **k12education@dcyf.wa.gov**